

**College financieel toezicht
Bonaire, Sint Eustatius en
Saba**

Aan
De gedeputeerde van Financiën van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Thijs Slippens
Datum
13 mei 2015
Ons kenmerk
Cft 201500086
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen

-

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Lopende zaken financieel toezicht openbaar lichaam Bonaire

Geachte heer Abraham,

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) feliciteert u met uw benoeming als gedeputeerde van Financiën van het openbaar lichaam Bonaire en wenst u succes toe bij de uitoefening van uw functie. Eind juni zal het Cft kennis met u maken tijdens een bezoek aan het bestuurscollege. Het Cft kijkt uit naar een prettige samenwerking met u en de overige bestuurders van uw openbaar lichaam.

Middels dit schrijven informeert het Cft u over de voor dit moment meest belangrijke lopende zaken in het kader van het financiële toezicht zoals dat op Bonaire wordt uitgeoefend. De volgende onderwerpen komen daarbij aan bod:

- Financieel beheer
- Begrotingsproces (2014, 2015 en 2016)
- Liquiditeitspositie
- Vervreemdingen

Financieel beheer

Een goed financieel beheer is van essentieel belang om een duurzame financiële huishouding op te bouwen en in stand te houden. Het financieel beheer op Bonaire heeft echter een tijd lang niet de aandacht gekregen die het behoeft. In 2013 heeft het Cft zelfs op het punt gestaan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) te adviseren tot het overgaan van een aanwijzing, om op die manier alsnog de noodzakelijke verbeteringen gerealiseerd te krijgen. Het toenmalige bestuurscollege zag de ernst van de situatie in en is begin 2014 een verbetertraject overeengekomen dat

heeft geresulteerd in een meerjarig plan van aanpak waarin alle aandachtspunten met betrekking tot het financieel beheer staan opgenomen. Het betreft een dynamisch plan van aanpak; actiepunten die zijn afgerond vallen af, nieuwe aandachtspunten –vooral afkomstig uit de managementletter van de accountant bij de jaarrekening- komen erbij. Bonaire is destijds voortvarend van start gegaan met uitvoering van het plan van aanpak. In de tweede helft van vorig jaar is echter flink wat vertraging opgelopen, in samenhang met het verschijnen van een concept SOAB rapport over de herinrichting van de afdeling Financiën. Verdere stappen in het verbeteren van het financieel beheer wachten op het uitvoeren van deze herinrichting. Het Cft wordt graag op de hoogte gesteld op welke wijze het bestuurscollege deze herinrichting vorm gaat geven en deze bij het verandertraject financieel beheer zal betrekken. Op dit moment is het zaak om de voortvarendheid in het verbetertraject weer terug te krijgen. Toegezegd is dat uiterlijk eind 2015 de overeengekomen actiepunten financieel beheer zijn afgewikkeld. Het Cft kijkt uit naar de eerste kwartaalrapportage, waarbij conform afspraak door Bonaire ook over het financieel beheer zal worden gerapporteerd.

Begroting- en verantwoordingsproces

2014

Momenteel legt u de laatste hand aan de oplevering van de jaarrekening 2014, waarna controle daarop plaatsvindt door de accountant. Conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet finBES) dient u als bestuurscollege voor 15 juli aanstaande de jaarrekening door tussenkomst van het Cft bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in te dienen. Dit betreft de door de eilandsraad vastgestelde en door de accountant gecontroleerde jaarrekening. Op basis van de bij het Cft bekende cijfers tot en met het vierde kwartaal 2014 zou sprake zijn van een extra overschot bovenop het reeds bij de begroting geplande overschot. Dit overschot dient onder andere om volgens aflossingsschema eerder aangegane (renteloze) leningen terug te kunnen betalen. Het Cft verneemt graag van u wanneer een eerste concept met het Cft kan worden gedeeld.

Tegelijkertijd met de jaarrekening dient u de uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector aan de minister van BZK te overleggen om een uitspraak te kunnen doen over de rentelastnorm (artikel 11 Wet finBES). In het verleden is het voor uw openbaar lichaam lastig gebleken deze informatie te verstrekken. Uit gesprekken die met uw voorganger en met de Bonaire Holding Maatschappij zijn gevoerd maakt het Cft op dat er voor wat betreft het verantwoordingsjaar 2014 een grote stap voorwaarts valt te verwachten. Het Cft kijkt daarom uit naar de jaarrekeningen van de entiteiten die tot de collectieve sector behoren, om op basis van de daarin opgenomen financiële informatie een uitspraak over de rentelastnorm te kunnen doen en deze te kunnen betrekken bij de risicoanalyse voor de begroting van het openbaar lichaam.

2015

Eind maart heeft u de aanschrijving voor de begrotingsuitvoering van 2015 ontvangen (kenmerk: Cft 201500044). Het Cft gaat er vanuit dat intern overleg over dit document binnen uw openbaar lichaam bij zal dragen aan het realiseren van noodzakelijke verbeteringen van de periodiek aan te leveren rapportages. Ook het tijdstip van indiening is van belang, gezien de in het verleden geconstateerde vertragingen met het indienen van uitvoeringsrapportages. Voor wat betreft de begrotingsuitvoering van dit lopende jaar is het nog niet gelukt een rapportage over het eerste kwartaal te verstrekken. Dit druist in tegen de gemaakte afspraak dat deze rapportage uiterlijk een maand na het verstrijken van een kwartaal moet worden ingediend. Er is uitstel gevraagd tot uiterlijk eind mei en het Cft verzoekt u er op toe te zien dat de uitvoeringsrapportage over het 1^e kwartaal inderdaad uiterlijk eind mei wordt geleverd.

Het Cft gaat er van uit dat de komende uitvoeringsrapportages wel tijdig opgeleverd zullen worden. Dat maakt het ook mogelijk voor u om tijdig bij te sturen indien daartoe de noodzaak bestaat.

2016

Op korte termijn zal een aanvang gemaakt worden met de voorbereidingen van de begroting voor 2016. Uitgangspunt voor de begrotingsvoorbereiding is het begrotingskader dat u eind april van het Cft heeft ontvangen (kenmerk: Cft 201500068). Met uw voorganger en de afdeling Financiën is besproken dat de ontwerpbegroting 2016 uiterlijk medio augustus voor advies bij het Cft zal worden ingediend. Na verwerking van eventuele opmerkingen van het Cft is de eilandsraad aanzet de begroting vast te stellen, waarna deze door uw college uiterlijk medio november (door tussenkomst van het Cft) naar de minister van BZK dient te worden verzonden. Behalve als toezichthouder gaat het Cft ook graag als adviseur met u in gesprek over conceptversies van de begroting, om op deze wijze het begrotingsproces op zo'n efficiënt mogelijke wijze te laten verlopen.

Vorig jaar is geconstateerd dat gedurende het jaar een aantal zeer grote begrotingswijzigingen is doorgevoerd. Hoewel de begroting (exploitatie en kapitaaldienst samen genomen) hiermee in evenwicht is gebleven heeft het Cft aangegeven dat de uitvoering van de begroting een rustiger beeld dient te vertonen. Dat kan worden bereikt door zo vroeg als mogelijk (meerjarige) plannen in de ontwerpbegroting op te nemen. Het Cft gaat graag met u in gesprek hoe bijvoorbeeld de uitkomsten van de Caribisch Nederland week in juni in de begroting kunnen worden vertaald.

Liquiditeitspositie

Medio vorig jaar bleek dat Bonaire weinig tot geen zicht had op een actuele liquiditeitspositie. Veelvuldig overleg hierover heeft geleid tot een inzichtelijk model op basis waarvan de liquiditeitspositie vrij nauwkeurig in beeld is gebracht. Eind 2014 bedroeg de liquiditeitspositie ruim USD 8 mln. Aangetekend dient te worden dat in dit bedrag circa USD 3,5 mln aan incidentele vooruitontvangen bijzondere uitkeringen is opgenomen. Het Cft is voornemens de liquiditeitspositie onverminderd intensief te zullen blijven volgen om ontwikkelingen tijdig te herkennen. Uit het geïntegreerd

middelenbeheer maakt het Cft op dat de liquiditeitspositie begin mei 2015 ruim USD 6,3 mln bedraagt. Zoals afgesproken ontvangt het Cft bij de eerste uitvoeringsrapportage dan ook een voor 2015 aangepaste prognose, waarin zowel voor de exploitatie als de kapitaalsinvesteringen alle ontvangsten en uitgaven zijn opgenomen.

Vervreemdingen

Vervreemding van bezittingen van Bonaire, op welke wijze dan ook, moet geschieden tegen marktconforme voorwaarden en behoeft de goedkeuring van het Cft (artikel 10 van de Wet finBES). Onlangs heeft het Cft twee keer een preadvies gegeven ten aanzien van een voorgenomen grondruil. Ook deze vorm van vervreemding moet worden goedgekeurd door het Cft. Een van deze dossiers, een voorgenomen grondruil met de familie Santy-Marshall, lijkt weer actueel te worden. Het betreft hier de uitruil van twee percelen met ongelijke waarde. Het door Bonaire te ontvangen perceel is minder waard dan het perceel dat Bonaire er voor weg geeft. Deze constructie levert een financieel nadeel op voor het openbaar lichaam, en kan daarom alleen worden goedgekeurd door het Cft als het verschil in waarde tussen beide percelen wordt bijbetaald aan het openbaar lichaam. Het is van belang te benadrukken dat de wet geen mogelijkheden biedt om hierop een uitzondering te maken.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire
De eilandsecretaris van het openbaar lichaam Bonaire
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Bonaire